

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Zielonej Górze

Zielona Góra, 12 kwietnia 2012 r.

LZG – 4100-01-04/2012, P/12/001

Pan
Grzegorz Gabryelski
Starosta Powiatu Międzyrzeckiego

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Zielonej Górze przeprowadziła w Starostwie Powiatowym w Międzyrzeczu (dalej: „Starostwo”) kontrolę w ramach tematu *Powiązania budżetów jednostek samorządu terytorialnego z budżetem państwa w zakresie wybranych dochodów i wydatków w 2011 r.*

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym 26 marca 2012 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Staroście niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie z zastrzeżeniami ocenia działalność Starostwa w zakresie objętym kontrolą.

1. Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia wykonanie dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych ustawami. Wykonanie dochodów w 2011 r. wyniosło 909,5 tys. zł, tj. o 65,4% więcej od planowanych (550 tys. zł). Po potrąceniu należnej Starostwu kwoty 221,9 tys. zł, pozostałe 687,6 tys. zł terminowo przekazano na rachunek budżetu państwa. Pobrane dochody były prawidłowo naliczane, a ich źródłem były kwoty uzyskane z tytułu gospodarki gruntami i nieruchomościami stanowiącymi własność Skarbu Państwa².

Na podstawie informacji Wojewody Lubuskiego o kwotach dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz dotacji celowych, terminowo opracowano projekt planu finansowego i przekazano stosowne informacje jednostkom organizacyjnym Starostwa.

---

¹ Dz. U. z 2012 r., poz. 82 ze zm.

² Klasyfikowane w dz. 700 - Gospodarka mieszkaniowa, rozdz. 70005 - Gospodarka gruntami i nieruchomościami.

2. Na koniec 2011 r. zaległości wobec budżetu państwa miało 83 dłużników na kwotę 489,1 tys. zł (w tym 70 osób fizycznych na 283,1 tys. zł). Badanie dokumentacji 30 dłużników³ (łącznie kwota zaległości 466,5 tys. zł) wykazało, że w przypadku wszystkich 16 podmiotów, których zaległości powstały w 2011 r. kierowano wezwania do zapłaty. Spośród pozostałych 14 podmiotów z zaległościami sprzed 2011 r., 8 spraw dochodzonych było na różnych etapach postępowania sądowego lub egzekucyjnego, 2 podmioty nie figurują w KRS, natomiast w przypadku 4 dłużników, po wysłaniu wezwań w 2010 r., przez cały 2011 r. nie skierowano roszczeń na drogę sądową (łącznie kwota zaległości 6,7 tys. zł, tj. 1,4% ogółu badanych). Za powyższe zaniedbanie odpowiedzialny był radca prawny Starostwa, który wyjaśnił, że nie zajmował się windykacją należności mieszkaniowych. Pan Starosta wskazał na szeroki zakres spraw sądowych obciążających radcę prawnego. Podkreślenia wymaga, że w celu usprawnienia windykacji jeszcze w toku kontroli, tj. 20.03.2012 r. zawarto umowę z kancelarią prawną, zlecając jej dochodzenie należnych Starostwu roszczeń z tytułu niezapłaconych opłat czynszowych i eksploatacyjnych.

3. Starostwo na zadania z zakresu administracji rządowej i inne zlecone ustawami otrzymało w 2011 r. dotacje w wysokości 7.259,2 tys. zł, tj. wyższe o 1.128,2 tys. zł od pierwotnie zaplanowanych (6.131 tys. zł). Z uzyskanej kwoty niewykorzystano 2,5 tys. zł, które terminowo zwrócono do budżetu państwa. Najwyższe kwoty, tj. 3.237,0 tys. zł zostały wydatkowane na ochronę przeciwpożarową i działalność ratowniczo-gaśniczą realizowaną przez Państwową Straż Pożarną oraz 2.670,8 tys. zł na opłacenie składek na ubezpieczenie zdrowotne. Dotacje otrzymywano w sposób umożliwiający pełne i terminowe wykonywanie zleconych zadań.

Badanie wykorzystania dotacji przyznanych w kwocie 650,0 tys. zł na realizację dwóch zadań wykazało m.in., że dotacja na zadanie związane z rozwojem sieci ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi, w tym kontynuacja adaptacji budynku w Skwierzynie na Powiatowy Ośrodek Wsparcia dla Osób z Zaburzeniami Psychicznymi (dotacja 500,0 tys. zł) została wykorzystana zasadnie i prawidłowo, a wybór wykonawcy sfinansowanego z dotacji zadania odbył się zgodnie z wymogami ustawy z dnia 29 lutego 2004 r. Prawo zamówień publicznych⁴ (dalej: „ustawa Pzp”).

Negatywnie natomiast należy ocenić sposób wykorzystania dotacji (150,0 tys. zł) na opracowanie map numerycznych o pełnej treści na obrębach gmin Skwierzyna i Trzciel. Ustalono bowiem, że wskutek nierzetelnej pracy przedstawicieli Starostwa, w dniu 16.12.2011 r. doszło do odebrania prac objętych umową z dnia 1.07.2011 r. na zadania 1-4⁵ o wartości 104,7 tys. zł. Tymczasem stwierdzono, że zamówienie na ten dzień nie było w pełni zrealizowane, gdyż wg treści protokołów inspektora nadzoru technicznego z 21.12.2011 r. materiał przekazany Starostwu posiadał usterki (zadania 1-2) lub nie nadawał się w do odbioru (zadania 3-4). Dostarczona przez wykonawcę faktura z 16.12.2011 r. na kwotę 104.731,54 zł została opisana przez Geodetę Powiatowego, który potwierdził wykonanie zamówienia, i zapłacona 27.12.2011 r. Geodeta

³ O najwyższym stanie zaległości na koniec 2011 r.

⁴ Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759 ze zm.

⁵ Zadanie 1 - gmina Skwierzyna, 4 obręby: Gościnowo, Dobrojewo, Trzebiszewo, Murzynowo;
Zadanie 2 - gmina Skwierzyna, 5 obrębów: Świniary, Korbirlewo, Wiejce, Nowy Dwór, Skrzynia;
Zadanie 3 - gmina Trzciel, 5 obrębów: Siercz, Sierczynek, Rybojady, Swidwowiec, Żydowo;
Zadanie 4 - gmina Trzciel, 5 obrębów: Panowice, Bieleń, Jasieniec, Stary Dwór, Łagowiec.

tłumaczył to koniecznością wykorzystania środków z dotacji do końca roku 2011 r., a ilość wykonanych prac do poprawy nie była znaczna w stosunku do całości zadania. Prace faktycznie zostały zakończone 25.01.2012 r.

Niezgodne ze stanem faktycznym potwierdzenie, że prace zostały wykonane zgodnie z umową i terminowo, mimo faktycznych wad i nie wykonania przedmiotu zamówienia, pozbawiło Zamawiającego uprawnień do dochodzenia kar umownych z tytułu nienależytego wykonania zadania, w szczególności z § 10 ust.2 lit. b umowy z 01.07.2011 r. – 10% ceny umownej za zgłoszenie do odbioru prac z wadami.

Pozostałą kwotę dotacji wraz z 2,1 tys. zł środków własnych wydatkowano na mapy dla gminy Trzciel wykonywane przez INTERGEO s.c. z Sulęcina (35,7 tys. zł) i wynagrodzenie inspektora nadzoru (11,7 tys. zł).

4. Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia działania Starostwa w przedmiocie prowadzenia postępowań o udzielenie zamówień publicznych. Spośród 6 postępowań na wartość 2.224,6 tys. zł przeprowadzonych w 2011 r., badaniem objęto 5 postępowań o łącznej wartości 2.219,8 tys. zł, realizowanych przy udziale środków budżetu państwa. Analiza dokumentacji wykazała, że postępowania przeprowadzono zgodnie z ustawą Pzp. Nie stwierdzono naruszeń ww. ustawy w zakresie zasad udzielania, publikacji, zachowania terminów, jak też wytworzonych w toku postępowania dokumentów. W umowach zabezpieczano interes Starostwa, zarówno poprzez stosowanie gwarancji należytego wykonania zadania i usunięcia wad, jak również przez zapisy w umowach dotyczące kar za niewykonanie lub nienależyte wykonanie przedmiotu zamówienia.

Krytyczna ocena NIK dotyczy natomiast zaniechania przez Zamawiającego naliczenia i dochodzenia pełnej wysokości kary umownej z tytułu nieterminowej realizacji umowy z dnia 12.09.2011 r. na roboty budowlano-montażowe i elektryczne w Powiatowym Ośrodku Wsparcia dla Osób z Zaburzeniami Psychiatrycznymi w Skwierzynie. Ustalono bowiem, że wykonawca zakończył prace 29.12.2011 r., podczas gdy umowny termin zakończenia robót budowlanych uzgodniono na 30.11.2011 r. (438.126 zł), a na wymianę pieca CO wraz z armaturą (121.524 zł) do 15.10.2011 r. Tymczasem z tytułu zwłoki w wymianie pieca CO wraz z armaturą Zamawiający naliczył i pobrał kary umowne nie za faktyczny okres zwłoki wynoszący 75 dni (tj. za okres od 16.10 do 29.12.2011 r.), a jedynie za okres 29 dni. W związku z powyższym pobrana kara umowna była niższa od należnej o kwotę 11.180,30 zł⁶. Przyczyną powstania powyższej nieprawidłowości było uznanie przez Pana Starostę i radcę prawnego Starostwa, że przewidziany w umowie termin zakończenia realizacji przedmiotu umowy dotyczący wymiany pieca OC miał jedynie charakter porządkowo-dyscyplinujący. Zdaniem NIK, mając na uwadze jednoznaczne zapisy postanowień umownych (inny termin zakończenia realizacji, odrębna faktura na wymianę pieca CO) oraz cel wydzielenia wymiany pieca, tj. zagwarantowanie ciągłości ogrzewania budynku, zaprezentowane powyżej stanowisko nie zasługuje na akceptację.

5. W 2011 r. określone zostały procedury kontroli zarządczej, w których do działań z zakresu kontroli zarządczej zaliczono kontrolę funkcjonalną, instytucjonalną oraz samokontrolę. Wskazano kryteria kontroli zarządczej oraz sposoby jej realizacji, a także określono jej elementy wskazując na środowisko wewnętrzne, zarządzanie ryzykiem,

---

⁶ 46 dni x 243,05 zł (tj. 0,2% należnego wynagrodzenia za każdy dzień zwłoki).

czynności i mechanizmy kontrolne, informację i komunikację oraz monitoring i ocenę, definiujące ww. elementy. W planie audytu na 2011 r. ujęto 4 zadania, przy czym żadne z nich, podobnie jak planowane na lata 2012-2013, nie odnosiło się do oceny realizacji przez Starostwo zadań z zakresu administracji rządowej lub innych zleconych ustawami. W toku kontroli NIK zakresy czynności 11 osób na stanowiskach kierowniczych w Starostwie uzupełnione zostały o obowiązki w zakresie kontroli zarządczej.

Przedstawiając Panu Staroście powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, oraz biorąc pod uwagę działania podjęte w trakcie kontroli, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o rzetelne dokonywanie odbiorów zleconych prac oraz naliczanie i pobieranie opłat z tytułu kar umownych za pełen okres opóźnienia w wykonaniu prac.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Zielonej Górze, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Starostę w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosku bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosku lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Panu prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury NIK w Zielonej Górze umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag oraz wniosku, które zawarte zostały w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.

Otrzymują:

1. Adresat
2. aa